

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och på hvad sätt sådana mindre bemedlade familjeförsörjare, i hvars familj utbrutit barnförlamning eller annan epidemisk sjukdom, som för hämmande af smittans spridande kräfver, att familjen blifver isolerad, må af statsmedel erhålla ersättning för genom sjukdomen mistad arbetsförtjänst.

Stockholm den 26 januari 1912.

Fredr. Johanson.

Nr 88.

Af herr **Sandin**, om ersättning af statsmedel åt ägarna af Apertins och Ilbergsbyns hemman för genom skogsbrand lidna förluster.

Den 14 juli 1904 kl. 11,30 f. m. utbröt i närheten af Kils järnvägsstation i Värmland en större skogsbrand å Apertins och Ilbergsbyns hemmans marker, hvarvid cirka 225 hektar skogsmark härjades och förstördes.

Det är genom vittnesförhör fullt konstateradt, att elden utbröt i ett gammalt, torrt slipersupplag, beläget intill rälsen å Statens järnvägsbank — att elden antände järnvägsstängslet och därifrån spred sig till den därintill belägna skogen, tillhörig Apertins och vidare Ilbergsbyns hemman inom Kils socken, hvarvid härjades äfven nämnda skogsareal.

Stark torka och blåst rädde, hvadan släckningsarbetet i hög grad försvårades och oaktadt såväl Ortsbefolkningen som militär från Värmlands regementen uppådats, så var det med största ansträngningar det lyckades begränsa elden till ofvan angifna areal.

Stora sammanhängande skogsmarker voro dessutom hotade.

Det är vidare genom vittnesförhör konstateradt, att lokomotiv hade passerat förbi slipershögen c:a 1¹/₄ timme, innan elden observerades — att lokomotivet samma dag antändt på flera ställen mellan Kils och Skåre stationer — att intet vittne observerat någon obehörig person i närheten af slipersupplagen nämnda dag.

Sedan polisförhör om brandens uppkomst hållits i vederbörlig ordning och oaktadt därvid bevisats, att elden uppstått i slipersupplaget på järnvägens område och därifrån spridt sig till skogen, så har järnvägsstyrelsen ej ansett sig kunna utbetala skadestånd till markägaren, antagligen på den grund att intet vittne närvarit och sett lokomotivet förorsaka antändningen.

Markägarna ansågo sig därför nödgade öppna rättegång mot Statens järnvägar, hvilken rättegång nu afslutats och föreligger utslag från Häradsrätt, Hofrätt och Högsta domstolen.

Gemensamt för dessa samtliga utslag är uti motiveringen anfördt, att stor sannolikhet finns för att elden uppkommit från lokomotivet, som passerat slipersupplaget — men att det ej är bevisadt. På den grund har någon skadeersättning ej beviljats.

Dock har uti Hofrätten en ledamot velat tillerkänna ägarne af Apertin 14,027: 80 kr. i skadestånd samt 1,300 kr. i rättegångskostnader.

I högsta domstolen ha 3:ne af de sju justitieråden likaledes velat tilldöma ägarna af Apertin 14,027: 80 kr. i skadestånd samt 1,300 kr. i rättegångskostnader.

Samtliga handlingar i målet skola tillhandahållas.

Uppskattningen af brandskadan har af flere sakkunnige skett, och vidkommande enkefru Öman, som ägare af Apertin med den största brandskadade arealen eller 143,86 hektar har dels en ledamot i Hofrätten dels ock tre justitieråd af sju i Högsta domstolen velat döma järnvägsstyrelsen att till henne utgifva ett skadestånd af kronor 14,027: 80 samt tillerkänna henne 1,300 kr. i rättegångskostnader.

Samtliga skadestånd för brandskadan skulle då utgöra:

Enkefru Öman för Apertins hemman	143,86 hektar	14,027: 80
B. E. Olsson — Ilbergsbyns	16,61 »	1,292: —
N. E. Ekman d:o	29,23 »	2,067: —
G. Nilsson d:o	9,26 »	466: —
Aug. Johansson d:o	16 »	697: —
And. Jansson d:o	9,97 »	860: —
224,93 hektar		Kr. 19,409: 80

I det läge frågan nu befinner sig, har jag velat framdraga densamma för Riksdagen, som torde kunna med stöd af den bevisning, som under rättegången framkommit, och för öfrigt stödd å moraliska skäl, träda emellan och hjälpa dem, som genom branden lidit så stora förluster.

Allt för ofta åstadkommer järnvägsdriften genom eldsvåda stora skador för den enskilde egendomsägaren utefter järnvägslinierna, och vi se huru domänstyrelsen i dessa dagar öfverlagt om bästa sättet att förebygga dylika olyckshändelser.

Det kännes tröstlöst för den enskilde ägaren att vara så helt beroende af en sträng juridisk bevisning för utfående af skadestånd, då det ju sällan finns vittnen att tillgå i de ödliga marker, som ofta korsas af järnvägslinierna.

Särskildt har föreliggande fall väckt stor förstämning inom orten, då det är en utbredd mening, att järnvägsdriften varit skulden till den stora skogsbranden, och att Statens järnvägar vore skyldiga, enl. § 5 i lagen angående ansvarighet för skada i följd af järnvägsdrift af den 12 mars 1886 ersätta skadan för branden.

På grund af hvad jag ofvan anført, hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen måtte besluta att af medel, som Riksdagen bestämmer, utbetala ett belopp af kronor 19,409: 80 — till de personer och enligt den fördelning, som ofvan angifvits, såsom skadestånd för genom skogsbranden lidna förluster.

Stockholm den 24 januari 1912.

G. M. Sandin.
